

The Investigation of The Relationship Between The Leadership Characteristics and The Levels of Moral Intelligence of Wrestling Coaches

Kerim Ali Akgül^{1,a,*}

Mehmet Gül^{2,b}

^{1,2}Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 05/04/2022

Accepted: 04/06/2022

ABSTRACT

Leader coaches behavior is one of the most important factors in the development processes of athletes and their journey to permanent and sustainable success. It is important to know the leadership behaviors and moral intelligence levels of the coaches in the wrestling branch in which we are the most successful as a country. It is thought that the higher the moral level of the trainers, the higher the moral intelligence level of the athletes. The aim of our research is to determine the moral intelligence levels and leadership characteristics of the trainers who train athletes in the wrestling branch. Based on this, a total of 65 coaches participated in the U17 Turkish Freestyle Wrestling Championship in different provinces in this research. In addition to the personal information form developed as a data collection tool, the research used the "Leadership Scale for Sport" and the Yakut-Moral Intelligence Scale. In the analysis of the data, percentage (%), frequency, mean and standard deviation values of descriptive statistics were used. In comparison analysis, appropriate difference tests were used according to the normality of the data. Spearman's Rho Correlation analysis was conducted to determine the relationship between moral intelligence level and leadership. In addition, positive and significant relationships were found in the education-teaching, democratic behavior and rewarding behavior sub-dimensions of moral intelligence and leadership characteristics. On the other hand, a positive and significant relationship was found between leadership characteristics and moral intelligence, empathy and conscience sub-dimensions.

Keywords: Sport, Wrestling, Coach, Leadership, Moral Intelligence

Güreş Antrenörlerinin Liderlik Özellikleri İle Ahlaki Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bilgi

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 05/04/2022

Kabul: 04/06/2022

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons Attribution 4.0
International License

Öz

Lider antrenör davranışı, sporcuların gelişim süreçlerinde ve kalıcı sürdürülebilir başarı yolculuğunda en önemli etkenlerden biridir. Ülke olarak en başarılı olduğumuz güreş branşında antrenörlerin liderlik davranışlarının ve ahlaki zeka düzeylerinin bilinmesi önemlidir. Antrenörlerin Ahlaki düzeyleri ne kadar yüksek olursa sporcularında ahlaki zeka düzeyleri o kadar yüksek olacağı düşünülmektedir. Araştırmamızın amacı güreş branşında sporcu yetiştiren antrenörlerin ahlaki zeka düzeyleri ve liderlik özelliklerinin belirlenmesidir. Buradan hareketle yapılan bu araştırmada U17 Türkiye Serbest Güreş şampiyonasına farklı illerde katılan toplam 65 antrenör yer almıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak geliştirilen kişisel bilgi formunun yanı sıra "Spor İçin Liderlik Ölçeği" ve Yakut-Ahlaki Zekâ Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden yüzde (%), frekans, ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılmıştır. Karşılaştırma analizlerinde verilerin normallik durumlarına göre uygun fark testleri kullanılmıştır. Ahlaki zeka düzeyi ile liderlik arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Spearman's Rho Korelasyon analizi yapılmıştır. Güreş antrenörlerinin ahlaki zeka ve liderlik düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte ahlaki zeka ile liderlik özelliklerine ait eğitim-öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış alt boyutlarda pozitif yönlü anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Diğer taraftan liderlik özellikleri ile ahlaki zekaya ait empati, vicdan alt boyutları ile arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Güreş, Antrenör, Liderlik, Ahlaki Zeka

^a kerimali.akgl70@gmail.com

^{id} <https://orcid.org/0000-0002-4482-0591>

^b mehmetgul@cumhuriyet.edu.tr

^{id} <https://orcid.org/0000-0002-3080-5155>

How to Cite: Akgül, K. A. and Gül, M. (2022). Güreş Antrenörlerinin Liderlik Özellikleri İle Ahlaki Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences*, 3(1): 21-25.

Giriş

Sosyal bir canlı olan insan, bir grubun ferdi olarak dünyaya gelir ve yaşamını sosyal bir varlık olarak devam ettirir. Bu süreç boyunca ortaya çıkan ihtiyaçlarının bir kısmını kendi başına karşılayabilirken diğer bir kısım ihtiyaçlarını karşılayabilmek için bir gruba dâhil olması gerekmektedir. Grup içerisindeki bireylerin yalnız başına başaramayacağı amaçlara ulaşmak için bu yolda gruba ışık olacak, motive edecek bir öncüye yani lidere gereksinim duymaktadır. (Dursun, Günay ve Yenel, 2019).

Liderlik kelimesi 19. yüzyılın başlarında inceleme ve araştırma konusunda hız kazandığı görülmektedir. (Yeşil, 2016: 159). Bu süreçten günümüze liderlik kavramına farklı farklı tanımlar yapılmıştır. Barrow'da (1977) liderliği bir şahsın diğer insanları bir amaca ulaştırmak amacıyla etkilemek için ortaya koyduğu davranışlar olarak tanımlamıştır. Bir başka tanımda liderlik, örgüt hedeflerine ulaşabilmesi için, örgüt üyelerinin ihtiyaçları doğrultusunda kişiler ve birimler arasında iletişim, etkileşim ve koordinasyon oluşturan bir süreçtir (Kaya Erten ve ark., 2017). Bu bağlamda grup içerisindeki üyelerin ilişkilerinin bozulmadan sürekliliğinin sağlanması için hak ve hukukun gözetilmesi gerekir, bunu sağlayacak kişi de liderdir. Çiçero'nun liderlik için "Doğruluk ve sorumluluk sahibi kimse lider olmaya layıktır" ifadesi bu durumu net olarak açıklamaktadır. Bundan dolayı grup içerisindeki bu dengenin korunabilmesi için liderin yüksek ahlak anlayışına sahip olması gereklidir. Çünkü liderlerin etik davranışları, grup üyelerinin de etik davranmasına destek verecektir (Yaman, 2016). Bu bağlamda ahlaki davranışlara sahip liderlerde, öncüsü olduğu grupların davranışlarında ahlaki olmasına katkı sağlayacağı söylenebilir. İnsan, ortaya koyduğu tüm eylemlerinde ahlaki benimsemesi ve ahlaki kararlar alabilmesi ahlaki zekâ olarak değerlendirilmektedir (Kruger, 2012). Ahlaki zeka, etik ilkeleri hedeflerinde ve eylemlerinde uygulama yeteneğini ifade eder. O doğruyu yanlış bilme ve etik davranma yeteneğidir (Clarke, 2009). Bir başka tanımda ahlaki zeka; hem kendisine hem de bir başkasına zarar vermeyen fikir, tavır ve hareketler sergileme yeteneği; güçlü ahlaki değerleri benimseme ve bu değerler yönünde, hayatını ve hareketlerini biçimlendirme kapasitesi; ahlaki olarak doğru karar ve doğru tavırlar ortaya koyma becerisi olarak tanımlanmaktadır (Kanoğlu, 2019). Ahlaki zekânın işaretleri arasında: doğru sebeple, doğru vakitte, doğru olanı yapma, iyi ile kötü arasındaki ayrımı fark edebilme becerisi, karşılaştığı her olayda ve alacağı her kararda ahlaki değer kıstaslarını göz önünde bulundurma, her durum ve şartta dürüst ve ahlaka uygun düşünce ve davranışları seçme ve uygulama gibi fikir ve eylemler bulunabilir (Kalfaoğlu, 2021). Bu bağlamda ahlaki zekâyâ sahip liderler gruplarına karşı sözlerinde, hareketlerinde ve davranışlarında ahlaki benimseyen liderler olarak görülürler.

Spor olaylarında (müsabaka, antrenman vs.) liderler genellikle teknik direktör, koç, antrenör vb. olarak karşımıza çıkmaktadır (Arslan ve Kılıç, 2021). Başarılar kazanmış sporcular yetiştirmenin en mühim yolu liderlik edilen grupla güçlü ve doğru etkileşim anlayışından

geçmektedir. (Mutlu ve ark., 2019). Bu anlayış sporcunun fiziksel ve fizyolojik hazırlık süreçlerini ve müsabaka performansını önemli derecede etkilemektedir. Bu durum da sporcuların hazırlık süreçlerinde gerek finansal gerekse ruhsal açıdan oraya koymuş oldukları emeğin kazanılması ya da kaybedilmesi açısından son derece önemlidir.

Ülke olarak Olimpiyat Oyunlarında 29 altın, 18 gümüş, 19 bronz madalya (Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi [TMOK], 2022) ile uluslararası alanda en fazla başarılı olduğu branşta, antrenörün göstereceği ahlaki zeka ve liderlik davranışı sporcunun uluslararası başarılar serüveninde önünü açacak ve başarıların sürekliliğinin sağlanmasında önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada güreş antrenörlerin liderlik yaklaşımları ile ahlaki zeka düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Güreş antrenörlerinin liderlik özellikleri ile ahlaki zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı, nicel araştırma modelinin benimsendiği bu araştırma ilişkisel analiz tekniğine dayalı betimsel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Betimsel araştırma yöntemi herhangi bir olay ve problemi geniş kapsamlı olarak tanımlamak, yorumlamak ve incelemek için kullanılır ve kriterler belirleyerek incelenen olaylar ve değişkenler arasındaki ilişkinin mevcudiyeti ve derecesi sorgulanır (Aydoğdu ve ark., 2017).

Araştırma Grubu

Araştırma grubu 19-23 Mart 2022 tarihleri arasında Sivas ilinde gerçekleştirilen 17 Yaş Altı Serbest Erkekler Güreş Türkiye Şampiyonası'na katılım sağlayan basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen toplam 65 güreş antrenöründen oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel bilgi formu. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen 5 maddelik kişisel bilgi formu (yaş, eğitim durumu, antrenörlük kademesi, antrenörlük deneyimi, sporculuk geçmişi, millilik durumu, en iyi başarı düzeyi) kullanılmıştır.

Spor için Liderlik Ölçeği. Chelladurai ve Saleh (1980) tarafından geliştirilen, Unutmaz ve Gençler (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan 40 madde ve 5 alt boyuttan (Eğitim öğretim, Demokratik davranış, Otoriter davranış, Sosyal destek ve Ödüllendirici davranış) oluşan "Spor için Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek beşli likert formatında düzenlenmiştir. Ölçeğin puanlaması ortalama puan esasına göre yapılmaktadır. Araştırma için güvenilirlik düzeyi 0,92 olarak tespit edilmiştir.

Yakut-Ahlaki Zeka Ölçeği. Yakut ve Yakut (2021) tarafından geliştirilen 20 madde ve 4 alt boyuttan (Empati, Vicdan, Özdenetim ve Nezaket) oluşan ahlaki zeka ölçeği kullanılmıştır. Ölçek beşli likert formatında tasarlanmıştır. Ölçek ortalama puan esasına göre yapılmaktadır. Ölçeğin alt boyutları araştırmada ortalama puan esasına göre yansıtılmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler Sivas ilinde gerçekleştirilen U17 Türkiye Serbest Güreş Şampiyonası'na farklı illerde katılan antrenörlerden tesadüfi örnekleme yöntemiyle yüz yüze anket ile veriler toplanmıştır. Yapılan araştırmada ölçek araştırmacı tarafından müsabaka ortamında araştırmaya katılan antrenörlere uygulanmış ve ölçek doldurulduktan sonra araştırmacı tarafından toplanarak veriler toplanmıştır. Ölçeğin uygulanması esnasında antrenörlere gerekli açıklamalar yapılmıştır. Toplanan ölçeklerde boş bırakılan ve araştırma sonucunu etkileyebilecek olan veriler araştırmaya dahil edilmemiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden yüzde(%), frekans, ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için kolmogorov smirnov testi uygulanmıştır. Elde edilen verilere göre veri setinin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Normal dağılım göstermeyen veriler arasındaki ilişkinin yönünü ve düzeyini belirlemek için Spearman Korelasyon testi uygulanmıştır.

Bulgular

Çizelge 1. Araştırmaya Katılan Güreş Antrenörlerinin Kişisel Özellikleri

Table 1. Personal Characteristics of Wrestling Trainers Participating in the Research

Özellikler	Değişkenler	Kişi Sayısı (n)	Yüzde (%)
Eğitim	Üniversite	47	72,3
	Lisansüstü	18	27,7
Yaş	30 yaş altı	16	24,6
	31-45yaş	37	56,9
	46 yaş ve üstü	12	18,5
Antrenörlük Kademesi	II. Kademe ve altı	24	37,0
	III. Kademe ve üzeri	41	63,0
Antrenörlük Deneyimi	6 yıl ve altı	25	38,4
	7 yıl ve üzeri	40	61,6
Sporcu Olarak Başarı Düzeyi	Bölgesel	20	30,8
	Ulusal	25	38,4
	Uluslararası	20	30,8

Çizelge 1'e göre güreş antrenörlerinin %72,3'ünün üniversite, % 27,7'nin lisansüstü seviyede eğitime sahip olduğu; antrenörlerin %24,6'sının 30 yaş altında, %56,9'unun 31-45 yaş arasında, %18,5'inin ise 46 yaş ve üzerinde olduğu; antrenörlerin %37'sinin II. kademe ve altı, %63'ünün III. kademe ve üzeri antrenörlük belgesine

sahip olduğu; %38,4'ünün 6 yıl ve altı, %61,6'sının 7 yıl ve üzeri antrenörlük deneyimine sahip olduğu; antrenörlerin sporculuk dönemlerinde %30,8'nin bölgesel, %38,4'ünün ulusal, %30,8'inin uluslararası başarıya ulaşmış oldukları görülmüştür.

Çizelge 2. Araştırmaya Katılan Güreş Antrenörlerinin Spora Özgü Liderlik Puanları

Table 2. Sport-Specific Leadership Scores of Wrestling Trainers Participating in the Research

Spora Özgü Liderlik	Alt Boyutlar	\bar{x}	ss
Spora Özgü Liderlik Ölçeği	Eğitim öğretim	4,44	0,65
	Demokratik davranış	4,23	0,67
	Otoriter davranış	2,81	0,78
	Sosyal destek	4,20	0,66
	Ödüllendirici davranış	4,43	0,66

Çizelge 2'ye bakıldığında, araştırmaya katılan güreş antrenörlerinin liderlik özelliklerinin (75,82±20,06) yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Antrenörlerin liderlik ölçeğine ait alt boyutlar açısından en yüksek puanı

“Eğitim-öğretim” alt boyutuna gösterdiği görülmüştür (4,44±0,65). Diğer taraftan en düşük puanı ise “otoriter davranış” alt boyutunda olduğu görülmüştür (2,81±0,78).

Çizelge 3. Araştırmaya Katılan Güreş Antrenörlerinin Ahlaki Zekâ Puanları

Table 3. Moral Intelligence Scores of Wrestling Trainers Participating in the Research

Alt Boyutlar	\bar{x}	ss
Empati	3,76	1,05
Vicdan	3,83	1,07
Özdenetim	3,64	1,03
Nezakat	3,95	1,12

Çizelge 3'e bakıldığında, araştırmaya katılan güreş antrenörlerinin ahlaki zekâ düzeylerinin (75,82±20,06) "Yüksek ahlaki zekâ" seviyesinde olduğu görülmektedir. Antrenörlerin ahlaki zeka ölçeğine ait alt boyutlar

açısından en yüksek puanı "nezaket" alt boyutuna gösterdiği görülmüştür (3,95±1,12). Diğer taraftan en düşük puanı ise "özdenetim" alt boyutunda aldıkları görülmüştür (3,64±1,03).

Çizelge 4. Araştırmaya Katılan Antrenörlerin Ahlaki Zeka Düzeyleri ile Liderlik Özellikleri Arasındaki İlişki (Spearman's Rho Korelasyon Analizi)

Table 4. The Relationship Between Moral Intelligence Levels and Leadership Traits of Trainers Participating in the Study (Spearman's Rho Correlation Analysis)

	AZTP	Empati	Vicdan	Özdenetim	Nezaket
Liderlik Genel Toplam	0,25	0,30*	0,24	0,19	0,13
Eğitim öğretim	0,31*	0,38*	0,30*	0,23	0,22
Demokratik davranış	0,27*	0,38*	0,26*	0,15	0,11
Otoriter davranış	-0,24	-0,36*	-0,31*	-0,07	-0,18
Sosyal destek	0,21	0,22	0,20	0,15	0,14
Ödüllendirici davranış	0,28*	0,37*	0,31*	0,17	0,18

*p<0,05; AZTP = Ahlaki Zeka Toplam Puan

Çizelge 4'te görüldüğü gibi araştırma kapsamında güreş antrenörlerinin ahlaki zeka genel puanları ile liderlik özellikleri alt boyutları olan eğitim-öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış alt boyutlar arasında pozitif yönlü ilişki bulunmuştur (p>0.05). Diğer taraftan ahlaki zekanın "empati" alt boyutu ile spora özgü liderliğin genel toplamı ve alt boyutları olan eğitim öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış alt boyutları ile arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu durumun aksine empati alt boyutu ile otoriter davranış alt boyutu arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur (p>0.05, r=-0,364). Çizelge 4'te ahlaki zeka alt boyutu olan "vicdan" ile liderlik alt boyutları olan eğitim-öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış arasında anlamlı pozitif yönlü bir ilişkinin yordadığı görülmüştür. Fakat bu durumun aksine vicdan alt boyutu ile otoriter davranış arasında negatif yönlü bir ilişkinin olduğu yordandığıdır.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada güreş antrenörlerinin liderlik özellikleri ile ahlaki zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgulardan katılımcıların; eğitim durumlarına göre çoğunluğunun üniversite ve altı mezunu olanların oluşturduğunu, yaşlarına göre çoğunluğu 31-45 yaş arası antrenörlerin oluşturduğunu, antrenörlük kademesine göre çoğunluğu III. kademe ve üzeri belgeye sahip olanların oluşturduğunu, antrenörlük deneyimine göre çoğunluğu 7 yıl ve üzeri antrenörlük deneyimine sahip olanların oluşturduğunu, sporcu olarak başarı düzeyine göre çoğunluğu ulusal başarılarla sahip olanların oluşturduğunu görülmektedir.

Güreş antrenörlerinin spor için liderlik ve ahlaki zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada güreş antrenörlerinin ahlaki zekâ genel puanları ile liderlik

özellikleri alt boyutları olan eğitim-öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişki bulunmuştur. Ahlaki zeka düzeyi yüksek olan antrenörlerin eğitim öğretime, sporcularına karşı demokratik davranış gösterme ve gerekli durumlarda sporcularının başarılarını ya da antrenman içinde göstermiş oldukları başarılı performansları ödüllendirme davranışlarının da yüksek olduğu söylenebilir. Diğer taraftan ahlaki zekanın "empati" alt boyutu ile spora özgü liderliğin genel toplamı ve alt boyutları olan eğitim öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış alt boyutları ile arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Borke (1971) ortaya koyduğu bir çalışmada bireylerin empati seviyelerinin yükselmesiyle insan etkileşimi ve iletişiminin de arttığını vurgulamıştır. Bu bağlamda güreş antrenörlerinin de empati düzeylerinin yükselmesi sporcularına karşı iletişiminin arttığı ve bunun sonucu olarak da sporcularına karşı daha demokratik davranış ve onlara karşı motive edici yani ödüllendirici davranış göstermelerinin de artış gösterdiği söylenebilir. Bu durumun aksine empati alt boyutu ile otoriter davranış alt boyutu arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Antrenörler ne kadar yüksek empati düzeyine sahipse sporcular üzerinde baskıcı, zorlayıcı dominant bir davranış sergileyen otoriter bir liderlik göstermedikleri söylenebilir. Özbey (2019) çalışmasında sporculara göre antrenörlerinin iletişim beceri düzeyleri arttıkça eğitici-destekleyici, demokratik ve açıklayıcı ödüllendirici davranış düzeylerinde de artış görülmekte iken otoriter davranış tarzlarında düşüş olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonucun mevcut araştırmanın bulgularıyla dolaylı olarak paralellik gösterdiği söylenebilir. Ahlaki zeka alt boyutu olan vicdan ile liderlik alt boyutları olan eğitim-öğretim, demokratik davranış ve ödüllendirici davranış arasında anlamlı pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Fakat bu durumun aksine vicdan alt boyutu ile otoriter

davranış arasında negatif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Antrenörler ne kadar yüksek vicdani düzeye sahipse tıpkı yüksek empati düzeyine sahip antrenörler gibi sporcularına karşı demokratik ve ödüllendirici davranış sergileme düzeyleri de o kadar yüksek olduğu söylenebilir. Yine antrenörlerin empati duygusu ne kadar yüksekse otoriter davranış sergileme düzeyi de aynı düzeyde düşmektedir. Vicdani özelliklere sahip liderler altındakileri koruyup güç veren, toplumsal olarak duyarlılığı üst düzey, yüksek görev ahlak bilincine sahip, farkındalığı yüksek, alçak gönüllü kişilerdir (Boz ve arkadaşları, 2020). Bu bağlamda lider antrenörler de ne kadar yüksek vicdani özelliklere sahipse aynı zamanda sporcularına karşı demokratik ve ödüllendirici davranış sergileme eğilimleri de o derece yüksek olduğu, otoriter davranış sergileme düzeyi de o kadar düşük olduğu söylenebilir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular sonucunda; antrenör istihdam süreçlerinde ahlaki zeka düzeylerinin de bir kriter olarak konulması, antrenörlerin kişisel gelişimleri özellikle ahlaki zeka düzeyine yönelik hizmet içi eğitimlerin artırılması önerilmektedir. Bununla birlikte benzer çalışmaların farklı branşlardaki antrenörler üzerinde de yapılması tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

- ARSLAN, A., ve KILIÇ, M. (2021). Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Duygusal Zekâ ve Liderlik Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Modern Leisure Studies*, 3 (1), 12-34.
- AYDOĞDU, Ü. R., KARAMUSTAFAOĞLU, O., & BÜLBÜL, M. Ş. (2017). Akademik Araştırmalarda Araştırma Yöntemleri ile Örneklem İlişkisi: Doğrulayıcı Doküman Analizi Örneği, *Dicle University Journal of Ziya Gökalp Education Faculty*, (30).
- BARROW, J. C. (1977). The Variables of Leadership: A Review and Conceptual Framework, *Academy of Management Review*, 2, 231-251.
- BORKE, H. (1971), Interpersonal Perception Of Young Children, *Developmental Psychology*, 5(22).
- CLARKEN, R. H. (2009), Moral Intelligence in the Schools, *Online Submission*.
- BOZ, D. AKTI, Ü., DURAN, C., VE BEHDİOĞLU, S. (2020), Vicdani Liderlik Ölçeği, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 66, 1-21.
- DURŞUN, M., GÜNAY, M., VE YENEL, İ. F. (2019), Çok yönlü liderlik yönelimleri ölçeği (ÇYLYÖ): geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(2), 333-347.
- KALFAOĞLU, S. (2021), *Ahlaki zeka ile rasyonel karar alma ilişkisinde duygusal manipülasyonun düzenleyici etkisi: sanayi işletmeleri araştırması*(Yayınlanmamış doktora tezi), Selçuk Üniversitesi, Konya.
- KANOĞLU, M. (2019), *Ahlâki zeka*, 2. Baskı, Ankara: Hayat Yayınları.
- KAYA ERTEN, Z. , BAYRAKTAR, E., VE AÇMAZ, G. (2017). Etik ve Etik Liderlik, *ERÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4 (1) , 62-68 .
- KRUGER, T. (2012), Moral intelligence: The construct and key correlates, *Ph.D. Thesis, University of Johannesburg*.
- MUTLU, T. O. , AKOĞLU, H. E. , ŞENTÜRK, H. E. , AĞILÖNÜ, A., ÖZBEY, Ö. (2019), Antrenör adaylarının iletişim ve liderlik becerilerinin incelenmesi, *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (1), 167-177.
- ÖZDEMİR, E. (2003). Liderlik ve etik. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(2), 151-168.
- TMOK *Olimpiyat-Madalyalarımız*, 06.04.2022 tarihinde <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr> adresinden alındı.
- YAMAN, A. (2016), İç denetçinin yeni rolü; Etik liderlik. *Denetim*, 5, 9-16.
- YEŞİL, A. (2016), Liderlik ve Motivasyon Teorilerine Yönelik Kavramsal Bir İnceleme, *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2 (3), 158-180.